

FJELLKOMMUNER

En oppdatering av kategorisering og kartfesting.

Sammendrag

Definisjon og kartfesting av fjellområder og fjellkommuner ble gjennomført i en analyse av Østlandsforskning i 2010. I 2020 ble det gjennomført reform av kommunestrukturen med konsekvenser for enkelte kommuners status som fjellkommune. Bruker også nye kommunenumre fra 1.1.2024. Denne oppdateringen adresserer disse endrede rammene for klassifiseringen av fjellkommunene.

Tor Arnesen

tor.arnesen@gmail.com

28.11 2022

Innhold

Oppdraget	4
Definisjon av fjellområdet og kommuner som FK og TFK i 2010	5
Utgangspunktet – utredningen fra 2010.....	5
^{def} Fjellkommune – definisjon og kartfesting	7
^{def} Tilliggende fjellkommune.....	8
^{def} Fjellkommuner pluss ^{def} Tilliggende fjellkommuner	10
Situasjonen i 2022 etter endret kommunestruktur - ^{def} Fjellkommuner og ^{def} Tilliggende fjellkommuner	12
Nye 1108 Sandnes kommune blir ^{def} Tilliggende fjellkommune	13
Nye 1506 Molde «arver» status som ^{def} Fjellkommune.....	13
Nye 1577 Volda faller ut av fjellkommunelista	14
Nye 3817 Midt-Telemark kommune blir ikke del av fjellkommunelista.	14
Nye 1578 Fjord kommune blir ^{def} Fjellkommune	15
Nye 4618 Ullensvang kommune blir ^{def} Fjellkommune	15
Nye 4621 Voss kommune blir ^{def} Fjellkommune	16
Nye 4640 Sogndal kommune blir ^{def} Fjellkommune.....	16
Nye 4647 Sunnfjord kommune blir ^{def} Tilliggende Fjellkommune	17
Nye 4649 Stad kommune kommer ikke på fjellkommunelista.	17
Andre kommentarer til fjellkommunelisten	18
3428 Alvdal er en ^{def} Fjellkommune	18
4622 Kvam herad er en ^{def} Tilliggende fjellkommune.....	19
4641 Aurland kommune er en ^{def} Fjellkommune.	19
5034 Meråker kommune er en ^{def} Fjellkommune.....	20
5042 Lierne kommune er en ^{def} Fjellkommune.....	21
5043 Røyrvik kommune er en ^{def} Fjellkommune	21
Korrigert liste over ^{def} Fjellkommuner og ^{def} Tilliggende fjellkommuner	22
Bruken av begrepene ^{def} Fjellkommune og ^{def} Tilliggende fjellkommune.....	24
Referanser	28

Oppdraget

Fjellnettverket har bedt om en oppdatering og gjennomgang av klassifisering av kommuner som fjellkommuner som følge av endringer i kommunestrukturen i 2020. Dette og ny fylkeskommunestruktur har også medført at det er nye kommunenummer for flere kommuner. Siste endring kommer til gjennomføring 01.01.2024, og det er kommunenumrene som er benyttet i den oppdaterte listen over fjellkommuner (Tabell 7, side 25). Mellom 2020 og nå har det gjort delvis oppdatering av fjellkommunelisten, og det er her fulgt opp med en kvalitetssikring av denne ved en gjennomgang av enkelte kommuner som ikke har endret kommunestruktur (Tabell 4 side 18).

Det er videre gjort en drøfting av bruken av skillet mellom FK og TFK – ikke minst i organisatorisk og politisk kommunikasjon.

Definisjon av fjellområdet og kommuner som FK og TFK i 2010

Utgangspunktet – utredningen fra 2010

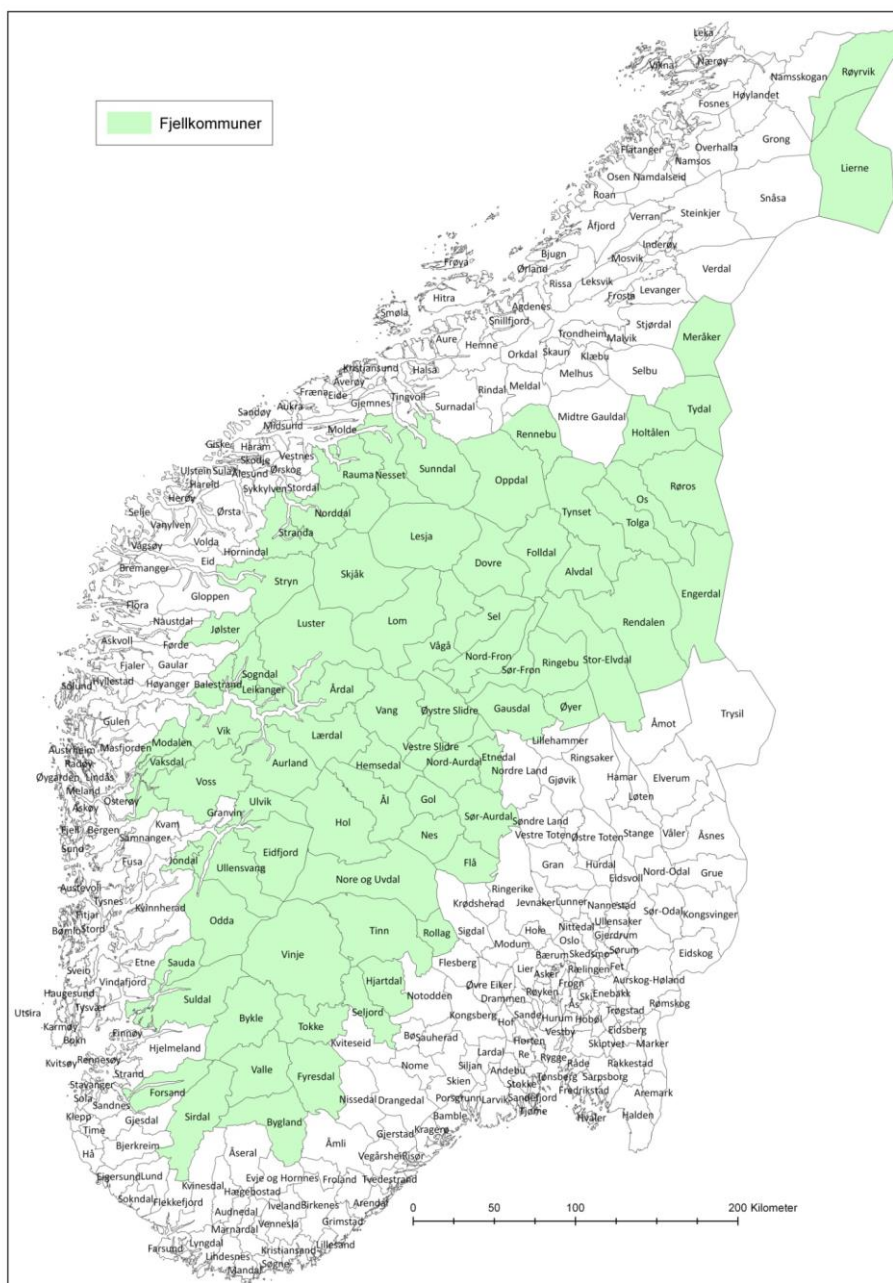
Arnesen, T., K Overvåg, E. Gløersen, C. Schurman og Ø. Riise (2010) gjennomførte i 2010 en definisjon, identifisering og karakterisering av fjellområder, og de to klassene Fjellkommuner (FK) og Tilliggende Fjellkommuner (TFK) med følgende data og framgangsmåte:

- Det ble benyttet en terrengmodell (GTOPO30 Digital Elevation Model (DEM)¹) som ha data om gjennomsnittelevasjon i et tilnærmet 1 km²-kvadratrutenett.
- Analysen fulgte en metodikk tilsvarende en global analyse i regi av FN (Price et al., 2018) og en europeisk analyse i regi av EU (NordRegio, 2004), men med terskelverdier som er tilpasset norske forhold.
- De valgte terskelverdiene definerer fjellområde slik: ^{def}Fjellområde er alt areal minst 700 meter over havet (moh.) og 600 moh. i daværende Nord-Trøndelag. Isolerte fjellområder som er mindre enn 5 km² er lukket bort. Områder som er mindre enn 700 moh. / 600 moh. men omsluttet av ^{def}Fjellområde ble lukket og inkludert i ^{def}Fjellområde.
- Det ble også beregnet et tilliggende fjellområde, definert slik: ^{def}Tilliggende fjellområde er område i høydelaget mellom minst 300 moh. og 699 moh. / 599 moh. (NT) og med en høydevariasjon på minst 300 meter innen en radius på 7 kilometer. Områder mindre enn 300 moh. inkluderes ikke i analysen uansett topologisk karakter.
- Disse terskelverdiene gjorde at ^{def}Fjellområde og ^{def}Tilliggende fjellområde blir avgrenset til innlandet, og det blir et skille mellom innland og kyst. Her kan senere tids endringer i kommunestruktur i enkelte tilfeller endre dette klare skillet.
- Med det utgangspunkt ble kategoriene ^{def}Fjellområdet avgrenset og ^{def}Tilliggende fjellområde. ^{def}**Fjellområdet** utgjør 42 % av landarealet i Sør-Norge (det vil med dagens endrede fylkesstruktur si fra og med Trøndelag og sydover) – se Figur 1, side 6.
- Kategorien fjellkommune ble definert i tråd med definisjonen brukt i EU-analysen (NordRegio, 2004). ^{def}**Fjellkommune** er da en kommune med minst 50 % av sitt areal som ^{def}Fjellområde. Det ble identifisert **77** ^{def}**Fjellkommuner**. – se Figur 2, side 7.

¹ Dokumentasjon finnes på <http://www1.gsi.go.jp/geowww/globalmap-gsi/gtopo30/README.html>

^{def}Fjellkommune – definisjon og kartfesting

Hva angår identifisering av fjellkommuner – som er kommuner med minst 50 % av sitt areal definert som ^{def}Fjellområde - , så er dette naturlig nok avhengig av kommunestrukturen. I 2010-analysen ble følgende 77 kommuner definert som Fjellkommune:

Figur 2: 77 ^{def}Fjellkommuner i 2010 (og før kommunestrukturen er endret) definert som kommuner med minst 50 % av arealet minst 700 moh. (600 moh. for Nord-Trøndelag).

De 77 kommunene med kommunenummer fra 2010, var:

Tabell 1: ^{def}Fjellkommuner i henhold til analysen i 2010 (Arnesen et al., 2010)

77 ^{def}Fjellkommuner:			
(NB: kommunenummer fra før strukturendringen i 2020)			
430	Stor-Elvdal	940	Valle
432	Rendalen	941	Bykle
434	Engerdal	1046	Sirdal
436	Tolga	1129	Forsand
437	Tynset	1134	Suldal
438	Alvdal	1135	Sauda
439	Folldal	1227	Jondal
441	Os	1228	Odda
511	Dovre	1231	Ullensvang
512	Lesja	1232	Eidfjord
513	Skjåk	1233	Ulvik
514	Lom	1235	Voss
515	Vågå	1251	Vaksdal
516	Nord-Fron	1252	Modalen
517	Sel	1417	Vik
519	Sør-Fron	1418	Balestrand
520	Ringebu	1419	Leikanger
521	Øyer	1420	Sogndal
522	Gausdal	1421	Aurland
540	Sør-Aurdal	1422	Lærdal
541	Etnedal	1424	Årdal
542	Nord-Aurdal	1426	Luster
543	Vestre Slidre	1431	Jølster
544	Øystre Slidre	1449	Stryn
545	Vang	1524	Norddal
615	Flå	1525	Stranda
616	Nes	1539	Rauma
617	Gol	1543	Nesset
618	Hemsedal	1563	Sunndal
619	Ål	1634	Oppdal
620	Hol	1635	Rennebu
632	Rollag	1640	Rørøros
633	Nore og Uvdal	1644	Holtålen
826	Tinn	1665	Tydal
827	Hjartdal	1711	Meråker
828	Seljord	1738	Lierne
831	Fyresdal	1739	Røyrvik
833	Tokke		
834	Vinje		
938	Bygland		

^{def}Tilliggende fjellkommune

Så ble ytterligere 36 kommuner definert som ^{def}Tilliggende fjellkommune. Bakgrunnen for dette var i analysen til Arnesen et al (2010) å korrigere for svakheter ved en for rigid behandling av 50 % -reglen – både fra perspektivet ”kommunesamfunnets avhengighet av fjellområdene” og perspektivet ”forvaltning av fjellområdene”. Det ble derfor trukket inn andre faktorer enn

arealdel for å vurdere kriteriet mer eller mindre enn 50 % som ^{def}Fjellområde for kommuner som hadde mindre enn 50 % og som hadde en felles grense med ^{def}Fjellkommuner.

For kommuner med ^{def}Fjellområdet som en andel av sitt areal mindre enn 50 % anvendes og som har felles grense med en ^{def}Fjellkommune beregnes produktet areal ganget med antall fritidsboliger. Antall fritidsboliger gis større vekt en arealet, ved at kvadratet av antall fritidsboliger benyttes i produktet som beregnes.:

$$\frac{[\text{Antall fritidsboliger i } ^{\text{def}}\text{Fjellområdet og inntil 2,5 km i luftlinje fra } ^{\text{def}}\text{Fjellområde-grensen i kommunen}]^2}{X} \times [\text{Arealet av Fjellområdet i kommunen}]$$

Dette produktet blir større jo større ^{def}Fjellområde-areal en kommune har, og jo flere fritidsboliger den har i et areal som omfatter ^{def}Fjellområde-areal kommunen har utvidet inntil 2,5 km i luftlinje.

Dette produktet strekker kandidater til å bli ^{def}Tilliggende Fjellkommune fra et lite produkt (lite areal og få fritidsbygg) til et stort produkt. Så velges en terskelverdi for dette produktet, slik at kommuner som faller under denne verdien velges bort, og resten blir ^{def}Tilliggende Fjellkommune.

Dette er jo en relativt teknisk beregning. Men kjernen var å plukke kommuner med størst ^{def}Fjellområde-areal (men som er mindre enn 50 % av kommunens samlede areal) og flest fritidsboliger i området pluss inntil 2,5 kilometer fra grensen til området. Det ble også gjort en del supplerende analyser av økonomisk aktivitet i ^{def}Fjellområdet for de aktuelle kandidatene til å bli ^{def}Tilliggende fjellkommune – det vises til Arnesen et al. (2010) for ytterligere redegjørelse.

På denne måten ble det identifisert 36 ^{def}Tilliggende fjellkommuner – som med kommunenummer fra 2010 var:

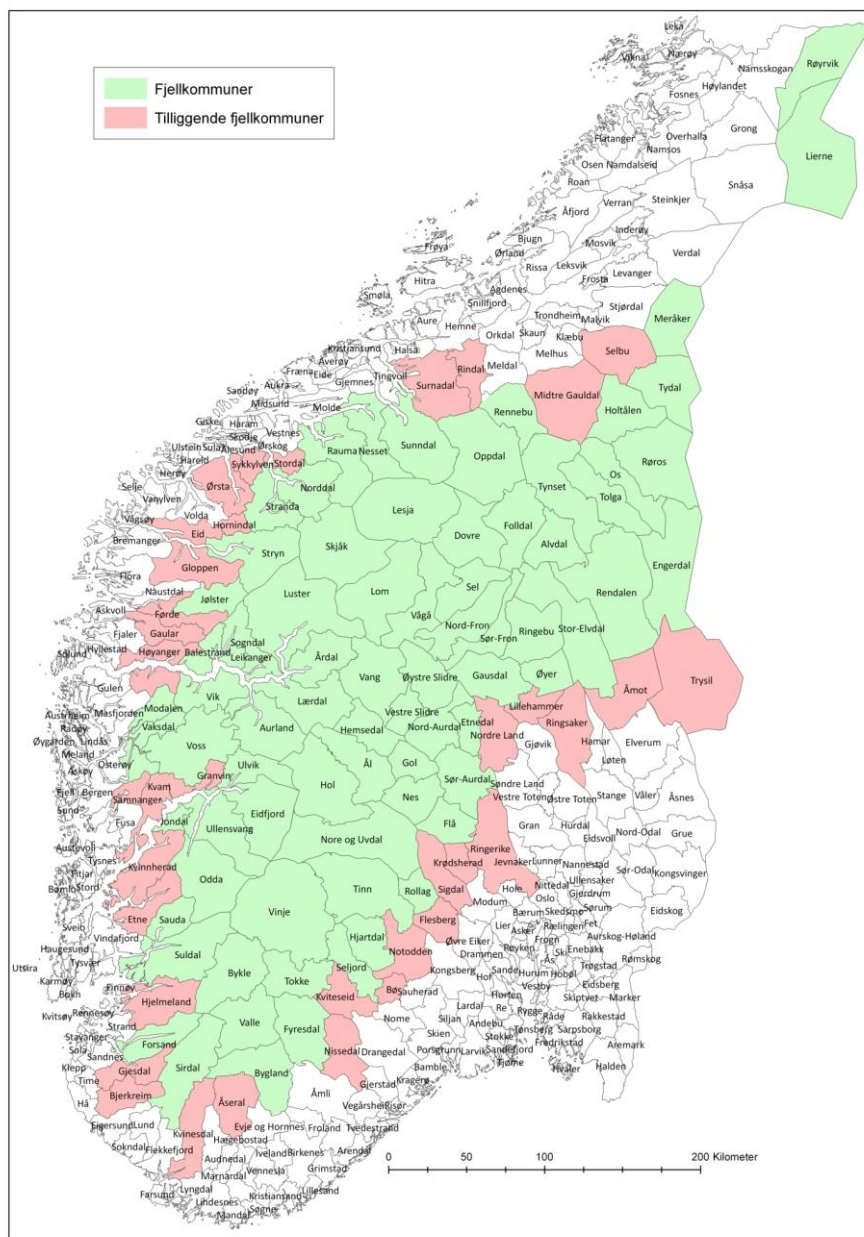
Tabell 2: ^{def}Tilliggende fjellkommuner i henhold til analysen i 2010 (Arnesen et al., 2010)

36 ^{def}Tilliggende fjellkommuner: (NB: kommunenummer fra før strukturendringen i 2020)	
412	Ringsaker
428	Trysil
429	Åmot
501	Lillehammer
538	Nordre Land
605	Ringerike
621	Sigdal
622	Krødsherad
631	Flesberg
807	Notodden
821	Bø
829	Kviteseid
830	Nissedal

36 ^{def}Tilliggende fjellkommuner: (NB: kommunenummer fra før strukturendringen i 2020)	
1026	Åseral
1037	Kvinesdal
1114	Bjerkreim
1122	Gjesdal
1133	Hjelmeland
1211	Etne
1224	Kvinnherad
1234	Granvin
1238	Kvam
1242	Samnanger
1416	Høyanger
1430	Gaular
1432	Førde
1443	Eid
1444	Hornindal
1445	Gloppen
1520	Ørsta
1526	Stordal
1528	Sykkylven
1566	Surnadal
1567	Rindal
1648	Midtre Gauldal
1664	Selbu

^{def}Fjellkommuner pluss ^{def}Tilliggende fjellkommuner

Dermed ble det i 2010 definert og lokalisert 77 ^{def}Fjellkommuner og 36 ^{def}Tilliggende fjellkommuner – til sammen 113 kommuner som er i en gruppe preget av fjellområder se Figur 3, side 11.

Figur 3: 77 Fjellkommuner og 36 Tilleggende fjellkommuner. (Arnesen et al., 2010)

Situasjonen i 2022 etter endret kommunestruktur - ^{def}Fjellkommuner og ^{def}Tilliggende fjellkommuner

Det har skjedd endringer i kommunestrukturen og fylkesstrukturen siden 2010. I denne sammenhengen er det i første rekke kommunestrukturen som er av interesse – det er andelen av kommunens territorium som er kategorisert som ^{def}Fjellområde, som bestemmer om en kommune er ^{def}Fjellkommune, ^{def}Tilliggende fjellkommune, eller ingen av delene.

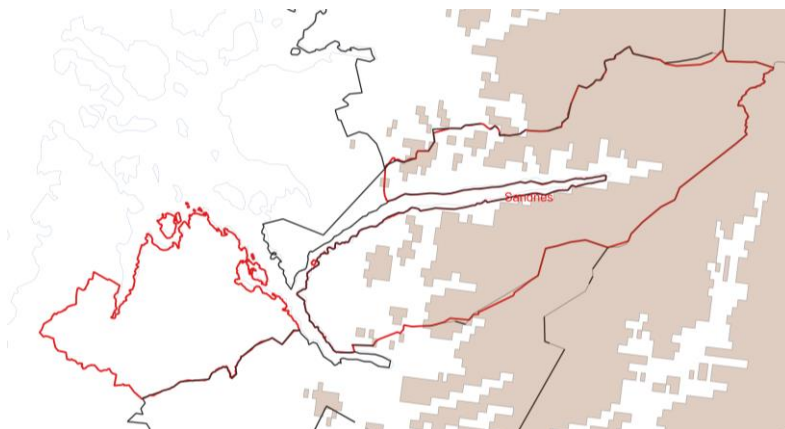
Hvor mange kommuner er det i Norge i 2022? I juni 2017 vedtok Stortinget at antall kommuner skulle reduseres til 354. I desember 2017 vedtok Stortinget å oppheve ett av sammenslåingsvedtakene slik at antallet ble og er 356. Kommunesammenslåingene ble gjennomført 1. januar 2020. Noen av endringene berører kommuner som preges av fjellområdet slik det er definert:

Tabell 3: Kommuner som er berørt av ny kommunestruktur og som hadde en klassifisering som ^{def}Fjellkommune eller ^{def}Tilliggende fjellkommune i Arnesen et al. (2010)

KNR (2022)	KNAVN	FNAVN	Kommentar
1108	Sandnes	Rogaland	Forsand er blitt en del av Sandnes kommune Hvilken status skal Sandnes kommune ha?
1506	Molde	Møre og Romsdal	Neset er blitt ein del av Molde kommune. Hvilken status skal Molde kommune ha?
1577	Volda	Møre og Romsdal	Hornindal er blitt en del av Volda kommune. Hvilken status skal Volda kommune ha?
1578	Fjord	Møre og Romsdal	Samanslått av Stordal og Norddal kommunar. Hvilken status skal Fjord kommune ha?
3817	Midt-Telemark	Vestfold og Telemark	Samanslått av Bø og Sauherad kommunar. Hvilken status skal Midt-Telemark kommune ha?
4618	Ullensvang	Vestland	Jondal og Odda er blitt en del av Ullensvang kommune. Hvilken status skal Sunnfjord kommune ha?
4621	Voss	Vestland	Granvin kommune ble slått sammen med Voss. Hvilken status skal Voss kommune ha?
4640	Sogndal	Vestland	Leikanger og Balestrand er blitt en del av Sogndal kommune. Hvilken status skal Sogndal kommune ha?
4647	Sunnfjord	Vestland	Jølster, Gaular og Førde er blitt en del av Sunnfjord kommune. Hvilken status skal Sunnfjord kommune ha?
4649	Stad	Vestland	Eid kommune er blitt en del av Stad kommune Hvilken status skal Stad kommune ha?

Nye 1108 Sandnes kommune blir ^{def}Tilliggende fjellkommune

I den nye kommunen 1108 Sandnes kommune er andelen av ^{def}Fjellområde er 47 %. Det er i sin helhet et område som er «arvet» fra den tidligere ^{def}Fjellkommunen Forsand (tidligere kommunenummer: 1129), som nå er slått sammen til en kommune med Sandnes.

Figur 4: Nye 1108 Sandnes kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 47 % av kommunens landareal.

Figur 4 (side 13) viser hvordan fjellområdet er distribuert i den nye 1108 Sandnes kommune.

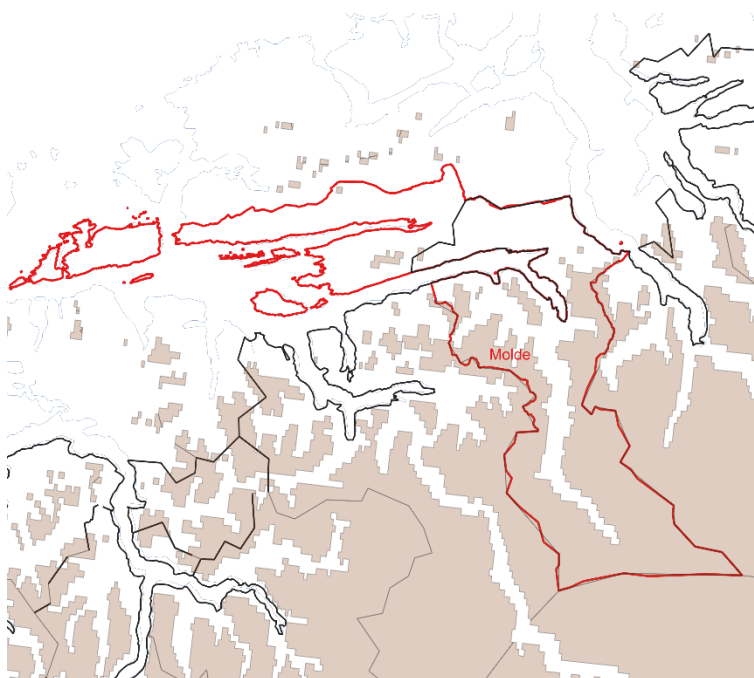
Fjellområdet er stadig viktig i den nye kommunen – både for reiselivet, fritidsboligbygging og beitenæring og fritidsboligutvikling.

1108 Sandnes kommune klassifiseres som en ^{def}Tilliggende fjellkommune.

Nye 1506 Molde «arver» status som ^{def}Fjellkommune

Situasjonen for den nye kommunen 1506 Molde er andelen av ^{def}Fjellområde er 50 %, og «arver» med det status som ^{def}Fjellkommune fra tidligere og nå sammenslåtte Nesset kommune (som hadde kommunenummer 1543).

Figur 5 (side 13) viser hvordan fjellområdet er distribuert i den nye 1506 Molde kommune.

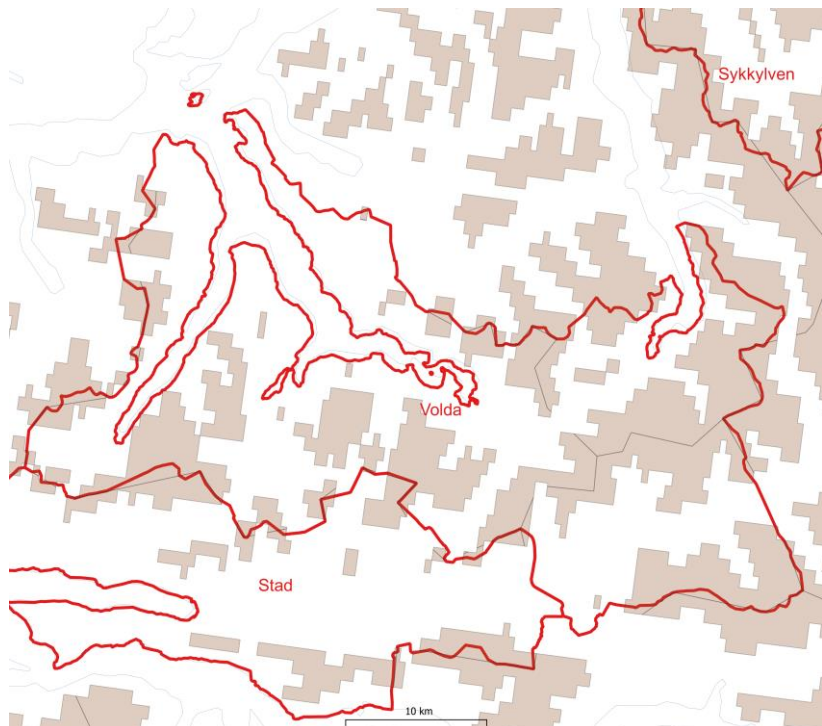
Figur 5: Nye 1504 Molde kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 50 % av kommunens landareal.

Nye 1577 Volda faller ut av fjellkommunelista

Nye kommunen 1577 Volda er resultat av sammenslåing med Hornindal (tidligere kommunenummer 1444) kommune. Denne kommunen var tidligere ^{def}Tilliggende fjellkommune.

Figur 6 illustrerer hvordan fjellområdet er distribuert i den nye 1506 Volda kommune.

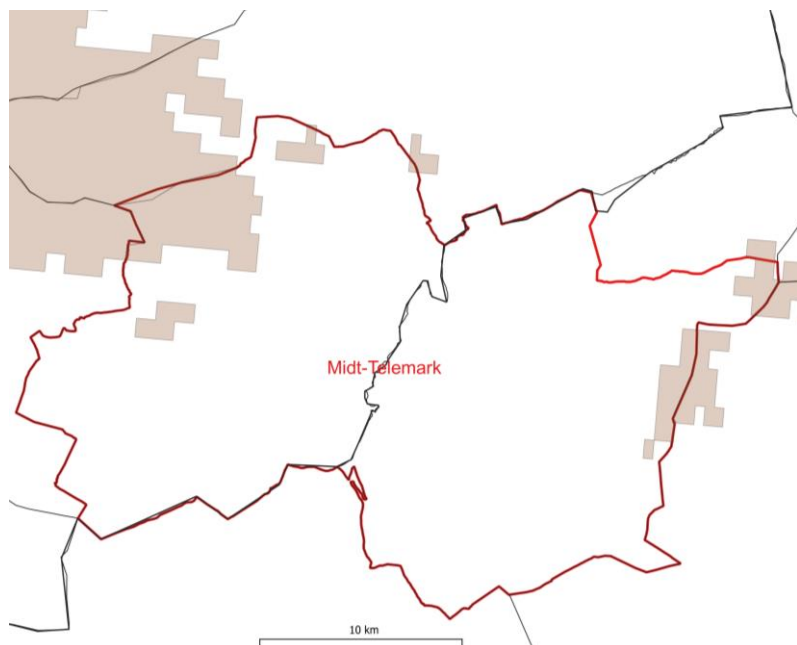
1577 Volda kommune faller ut av fjellkommunelista.

Figur 6: Nye 1577 Volda kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 36 % av kommunens landareal.

Nye 3817 Midt-Telemark kommune blir ikke del av fjellkommunelista.

Den nye kommunen 3817 Midt-Telemark ble etablert ved å slå sammen kommunene Bø og Sauherad i 2020. Midt-Telemark har en svært liten andel av ^{def}Fjellområde. Tidligere Bø kommune hadde status som ^{def}Tilliggende fjellkommune. Sammenslåing med Sauherad har gjort at arealkomponenten som en andel av samlet areal som ^{def}Fjellområde utgjør i den nye kommunen faller så lavt at den nye kommunen i henhold til kriteriesettet som er benyttet ikke lenger har status som en av de ^{def}Tilliggende fjellkommunene – ref. Figur 7.

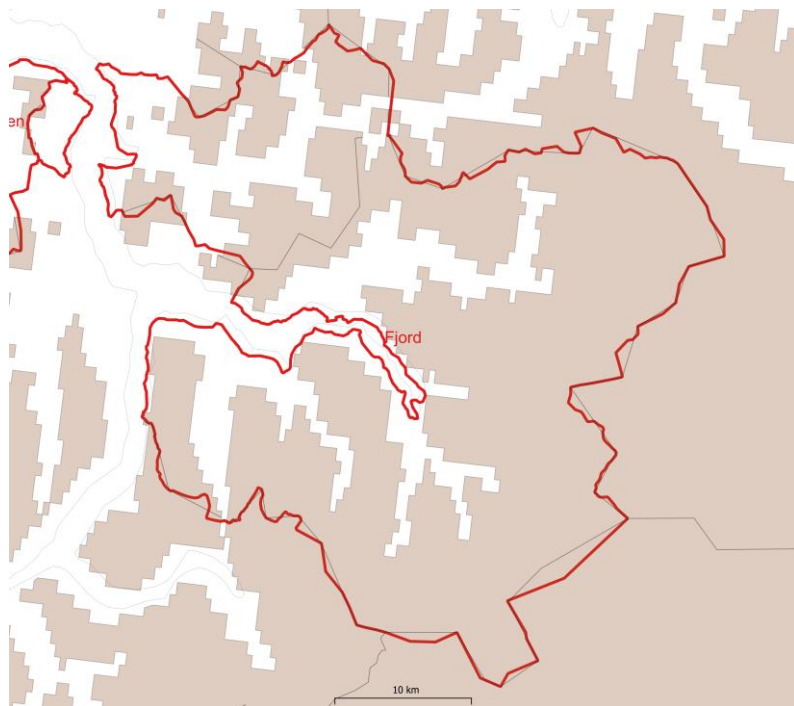
Figur 7: Nye 3817 Midt-Telemark kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt.

Nye 1578 Fjord kommune blir ^{def}Fjellkommune

Den nye kommunen 1578 Fjord ble etablert ved å slå sammen kommunene Stordal (tidligere kommunenummer 1526) og Norddal (tidligere kommunenummer 1524) kommuner 2020.

Norddal var tidligere ^{def}Fjellkommuner, og Stordal var tidligere kommune ^{def}Tilliggende Fjellkommune.

^{def}Fjellområdet dekker 72 % av arealet i Fjord kommune. Fjord kommune blir ^{def}Fjellkommune.

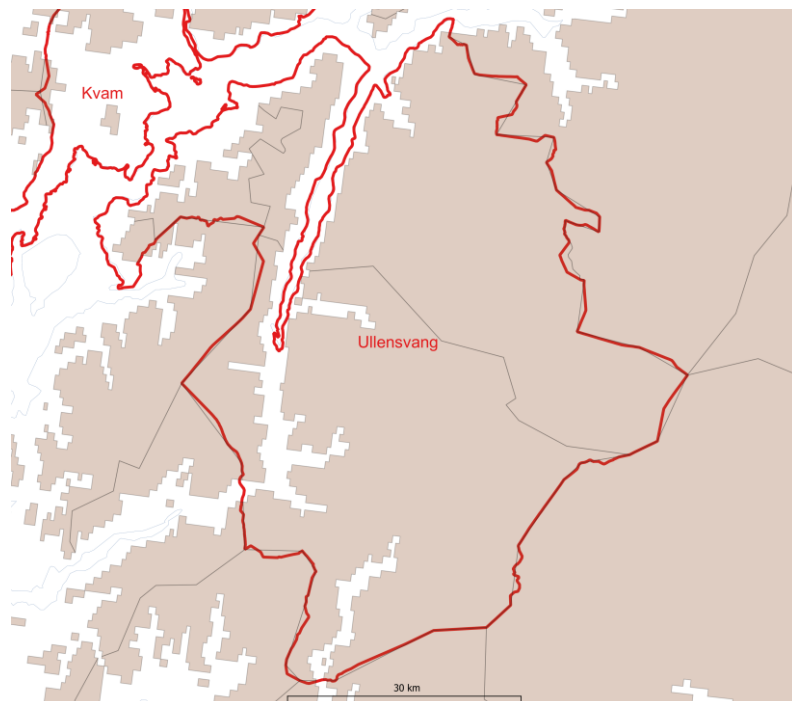
Figur 8 : Nye 1578 Fjord kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 72 % av kommunens areal.

Nye 4618 Ullensvang kommune blir ^{def}Fjellkommune

Den nye kommunen 4618 Ullensvang ble etablert ved å slå sammen kommunene Odda (tidligere kommunenummer 1228) og Jondal (tidligere kommunenummer 1227) i 2020.

Begge disse kommunene var tidligere ^{def}Fjellkommuner, og Ullensvang kommune «arver» fjellkommune-status fra disse.

^{def}Fjellområdet dekker 89 % av arealet i Ullensvang kommune – ref. figuren.

Figur 9: Nye 4618 Ullensvang kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 89 % av kommunens areal.

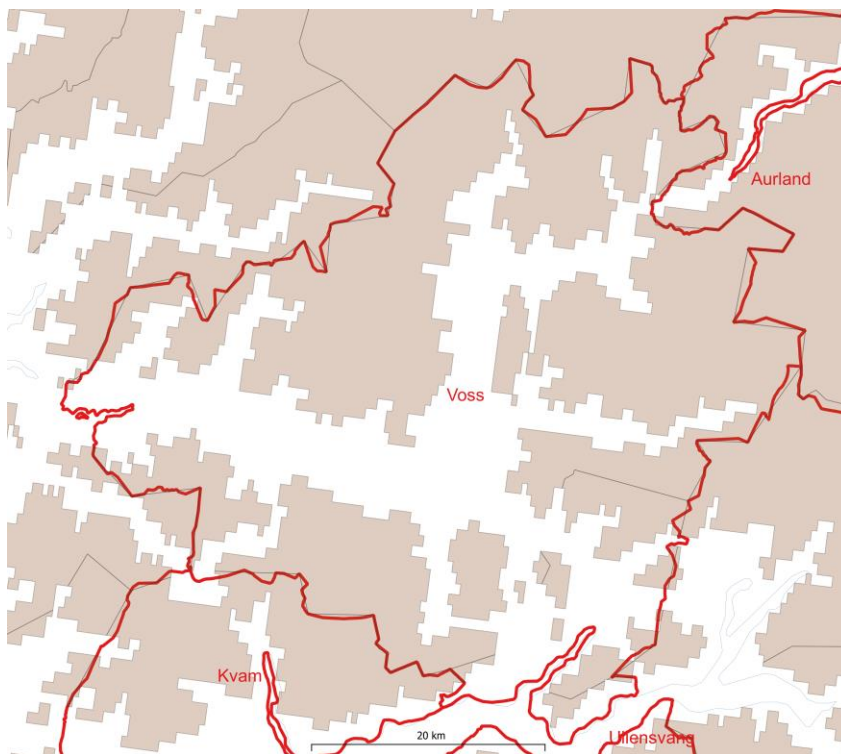
Nye 4621 Voss kommune blir ^{def}Fjellkommune

Den nye kommunen 4621 Voss (tidligere kommunenummer 1235) ble etablert ved å slå Voss sammen med Granvin (tidligere kommunenummer 1234) kommune.

Hvilken status skal nye Voss kommune ha?

Tidligere Voss kommune var ^{def}Fjellkommune, og Granvin var ^{def}Tilliggende fjellkommune. Nye Voss kommune «arver» fjellkommune-status fra disse.

^{def}Fjellområdet dekker 60 % av arealet i nye Voss kommune.

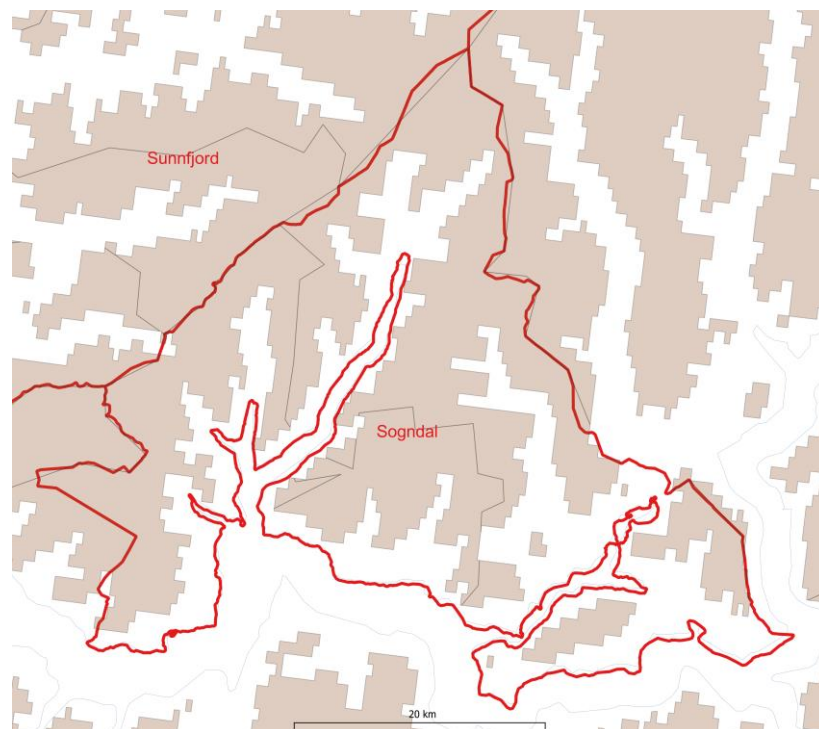
Figur 10: Nye 4621 Voss kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 60 % av kommunens areal.

Nye 4640 Sogndal kommune blir ^{def}Fjellkommune

Den nye kommunen 4640 Sogndal ble etablert i 2020 ved å inkludere Leikanger (tidl. kommunenummer 1419) og Balestrand (tidl. kommunenummer 1418) kommuner.

Begge disse kommunene var tidligere ^{def}Fjellkommuner, og Sogndal kommune «arver» fjellkommunestatus fra disse.

^{def}Fjellområdet dekker 57 % av arealet i Sogndal kommune ref. figuren.

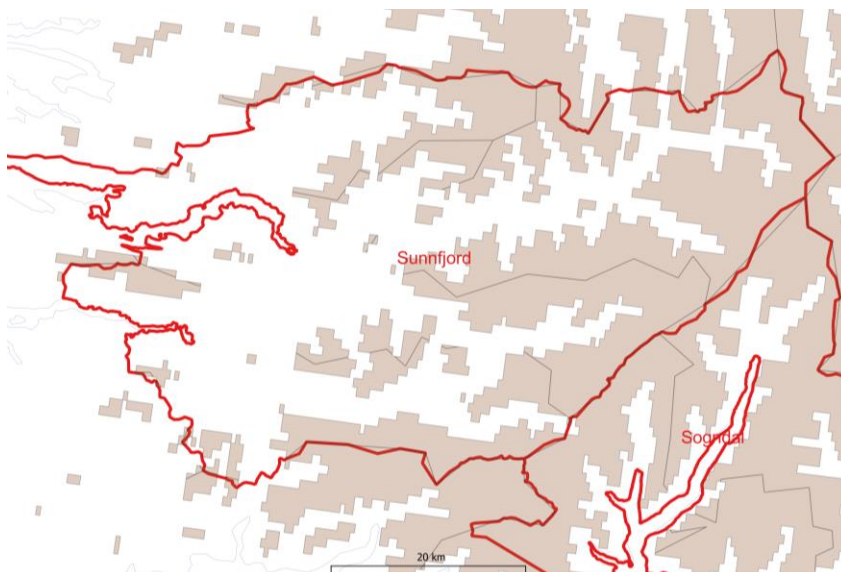

Figur 11: Nye 4640 Sogndal kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 57 % av kommunens areal.

Nye 4647 Sunnfjord kommune blir ^{def}Tilliggende Fjellkommune

Den nye kommunen 4647 Sunnfjord ble etablert i 2020 ved blant annet å inkludere Jølster (tidl. kommunenummer 1431) kommune, Gaular kommune (tidl. kommunenummer 1430) og Førde kommune (tidl. kommunenummer 1432).

Jølster kommune var tidligere ^{def}Fjellkommune, Gaular og Førde kommuner var tidligere ^{def}Tilliggende Fjellkommune. Sogndal kommune «arver» fjellkommunestatus fra disse.

Figur 12: Nye 4647 Sunnfjord kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 43 % av kommunens areal.

^{def}Fjellområdet dekker 43 % av arealet i Sogndal kommune – ref. figuren.

Kommunene får da ikke samme status som Jølster kommune hadde, men blir en ^{def}Tilliggende fjellkommune.

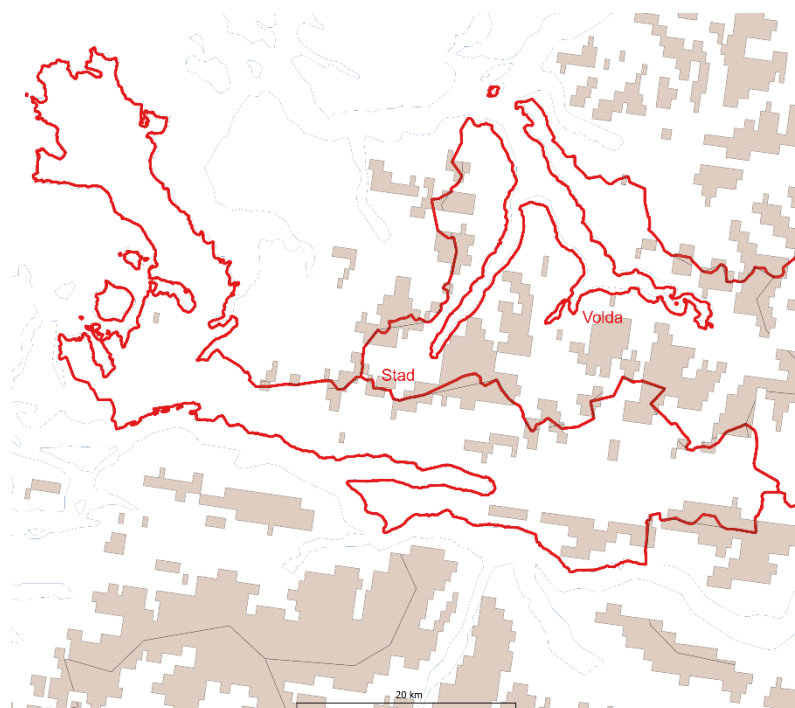
Nye 4649 Stad kommune kommer ikkje på fjellkommunelista.

Den nye kommunen 4649 Stad ble etablert i 2020 ved å slå sammen Eid (tidl. kommunenummer 1443) og Selje kommune.

Eid kommunene var tidligere ^{def}Tilliggende Fjellkommuner.

^{def}Fjellområdet dekker kun en liten del av arealet i Stad kommune.

4649 Stad kommune kommer ikke på lista over fjellkommuner.

Figur 13: Nye 4649 Stad kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker kun en liten del av kommunens areal.

Andre kommentarer til fjellkommunelisten

Det er ingen endring i det som er ^{def}Fjellområde, og for resten av kommunene som berøres av ^{def}Fjellområde er det ingen endring i kommunestrukturen. Mellom 2020 og nå har det gjort delvis oppdatering av fjellkommunelisten, og det er her fulgt opp med en kvalitetssikring av denne ved en gjennomgang av enkelte kommuner som ikke har endret kommunestruktur (Tabell 4 side 18). Det gjelder følgende kommuner:

Tabell 4: Kommune som ikke omfattet av endring i kommunestruktur.

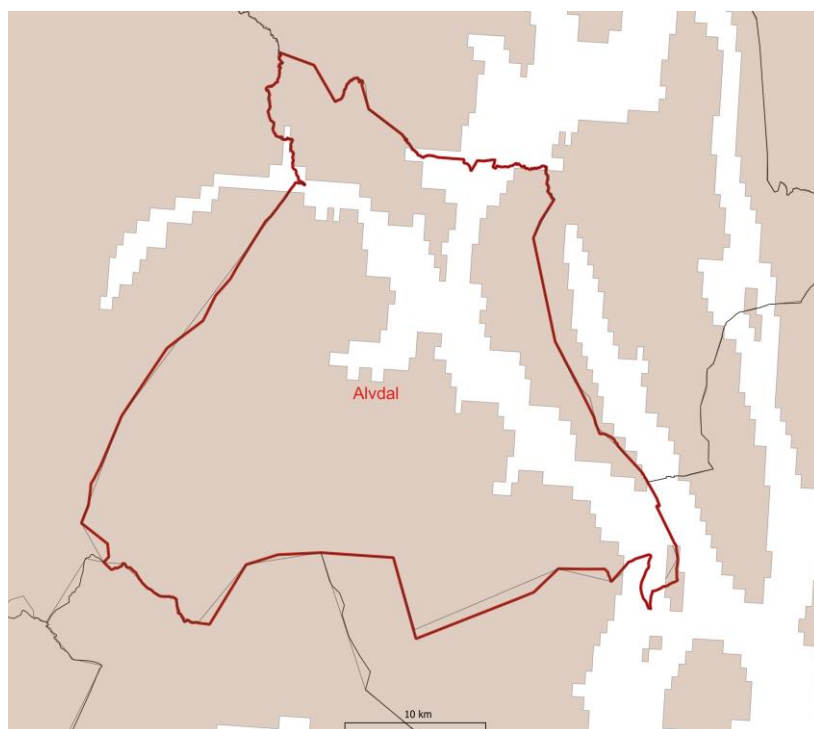
KNR	KNAVN	FNAVN
3428	Alvdal	Innlandet
4622	Kvam	Vestland
4641	Aurland	Vestland
5034	Meråker	Trøndelag

3428 Alvdal er en ^{def}Fjellkommune

3428 Alvdal er inkludert som ^{def}Fjellkommune i 2010-analysen (den gang med kommunenummer 438) – se Tabell 1 (side 8).

Som illustrert i Figur 14 så består kommunens areal i all hovedsak av ^{def}Fjellområde – det utgjør 89 % av arealet.

3428 Alvdal er en ^{def}Fjellkommune.

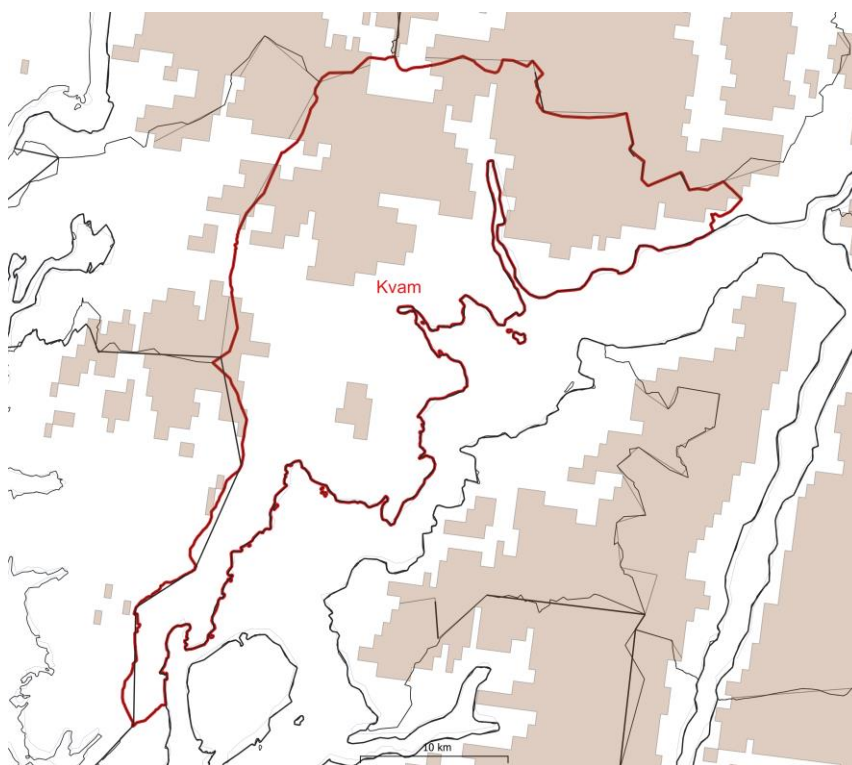
Figur 14: 3428 Alvdal kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 89 % av kommunens landareal.

4622 Kvam herad er en ^{def}Tilliggende fjellkommune

4622 Kvam herad er inkludert som ^{def}Tilliggende fjellkommune i 2010-analysen (den gang med kommunenummer 1238) – se Tabell 1 (side 8).

Som illustrert i figuren så dekker ^{def}Fjellområdet 41 % av kommunens areal. Kvam herad er stor som fritidsboligkommune med Bergensregionen som sitt nedslagsfelt. Fjellet er et viktig næringsområde, i tillegg til den rekreative verdien det har.

4622 Kvam herad er en ^{def}Tilliggende fjellkommune.

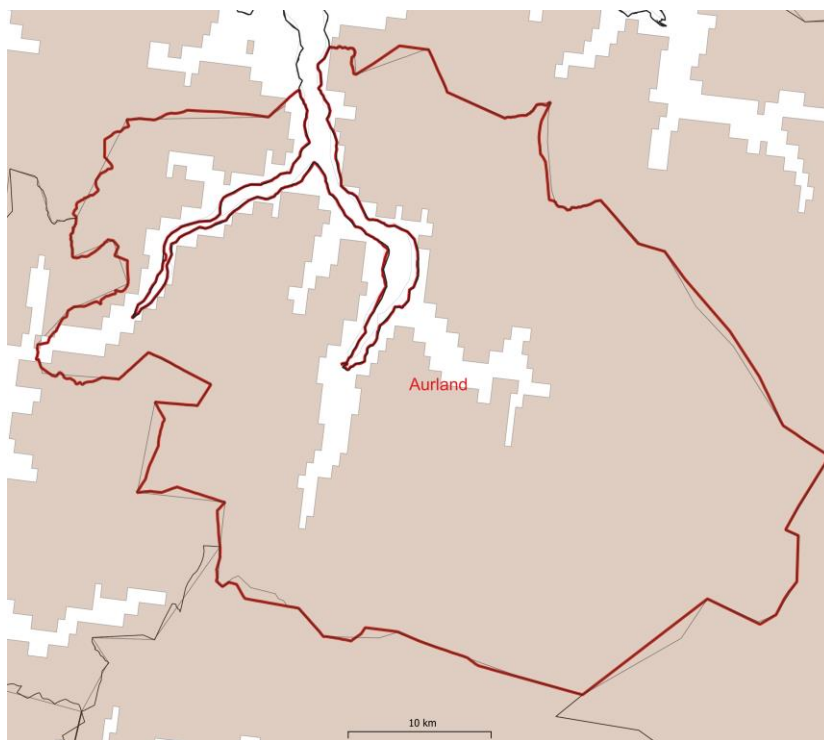
Figur 15: 4622 Kvam herad. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 41 % av kommunens landareal.

4641 Aurland kommune er en ^{def}Fjellkommune.

4641 Aurland kommune er inkludert som ^{def}Fjellkommune i 2010-analysen (den gang med kommunenummer 1421) – se Tabell 1 (side 8).

Som illustrert i Figur 14 så dekker ^{def}Fjellområdet 90 % av kommunens areal – ref. figur.

4641 Aurland kommune er en ^{def}Fjellkommune.

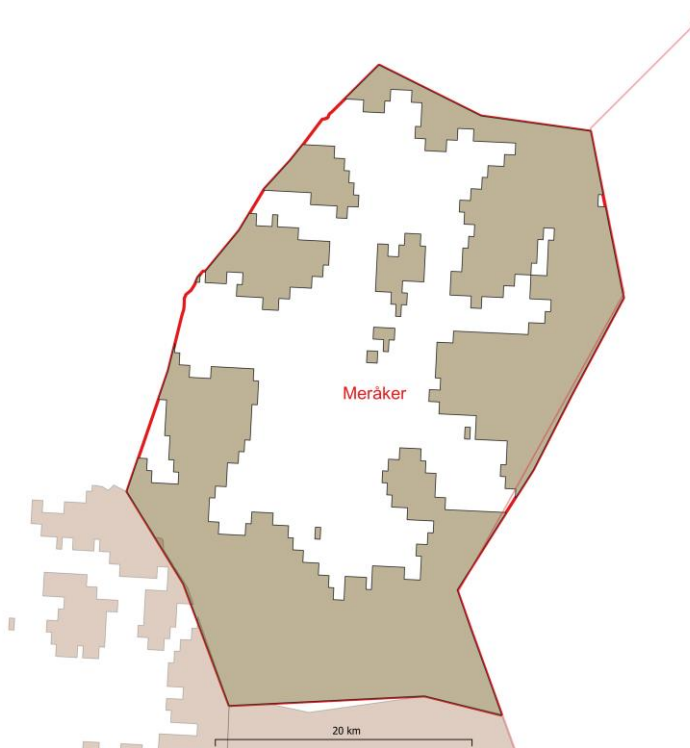
Figur 16: 4641 Aurland kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 90 % av kommunens landareal.

5034 Meråker kommune er en ^{def}Fjellkommune

5034 Meråker kommune er inkludert som ^{def}Fjellkommune i 2010-analysen (den gang med kommunenummer 1711) – se Tabell 1 (side 8).

Som illustrert i Figur 17 (side 20) så dekker ^{def}Fjellområdet 56 % av kommunens areal – ref. figur.

5034 Meråker kommune er en ^{def}Fjellkommune.

Figur 17: 5034 Meråker kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt, og dekker 56 % av kommunens landareal.

5042 Lierne kommune er en ^{def}Fjellkommune

5042 Lierne kommune er inkludert som ^{def}Fjellkommune i 2010-analysen (den gang med kommunenummer 1738) – se Tabell 1 (side 8).

Som illustrert i Figur 18 (side 21) så dekker ^{def}Fjellområdet 53 % av kommunens areal.

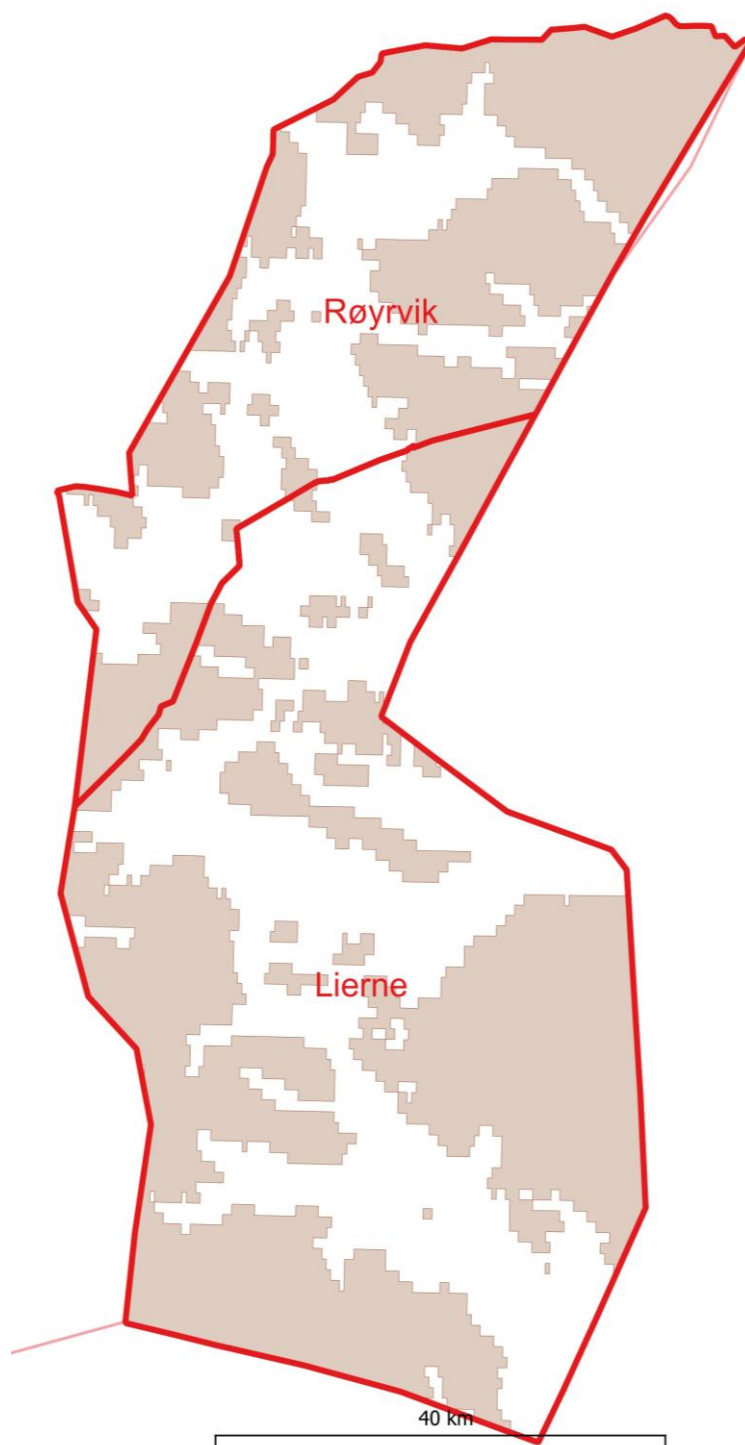
5042 Lierne kommune er en ^{def}Fjellkommune.

5043 Røyrvik kommune er en ^{def}Fjellkommune

5043 Røyrvik kommune er inkludert som ^{def}Fjellkommune i 2010-analysen (den gang med kommunenummer 1739) – se Tabell 1 (side 8).

Som illustrert i Figur 18 (side 21) så dekker ^{def}Fjellområdet 56 % av kommunens areal.

5043 Røyrvik kommune er en ^{def}Fjellkommune.

Figur 18: 5042 Lierne kommune og 5043 Røyrvik kommune. ^{def}Fjellområde er markert i brunt. Det dekker 53 % av Lierne kommunes landareal, og 56 % av 5043 Røyrvik kommune sitt landareal.

Korrigert liste over ^{def}Fjellkommuner og ^{def}Tilliggende fjellkommuner

Dermed blir den korrigert listen over ^{def}Fjellkommuner og ^{def}Tilliggende fjellkommuner slik:

Tabell 5: Liste over ^{def}Fjellkommuner, 71 etter oppdatering
NB: med kommunenummer gyldig 01.01.2024

1134	Suldal	3451	Nord-Aurdal
1135	Sauda	3452	Vestre Slidre
1506	Molde	3453	Øystre Slidre
1525	Stranda	3454	Vang
1539	Rauma	4022	Seljord
1563	Sunndal	4024	Hjartdal
1578	Fjord	4026	Tinn
3228	Nes	4032	Fyresdal
3220	Flå	4034	Tokke
3324	Gol	4036	Vinje
3326	Hemsedal	4220	Bygland
3328	Ål	4221	Valle
3330	Hol	4222	Bykle
3336	Rollag	4228	Sirdal
3338	Nore og Uvdal	4618	Ullensvang
3423	Stor-Elvdal	4619	Eidfjord
3424	Rendalen	4620	Ulvik
3425	Engerdal	4621	Voss
3426	Tolga	4628	Vaksdal
3427	Tynset	4629	Modalen
3428	Alvdal	4639	Vik
3429	Folldal	4640	Sogndal
3430	Os	4641	Aurland
3431	Dovre	4642	Lærdal
3432	Lesja	4643	Årdal
3433	Skjåk	4644	Luster
3434	Lom	4651	Stryn
3435	Vågå	5021	Oppdal
3436	Nord-Fron	5022	Rennebu
3437	Sel	5025	Røros
3438	Sør-Fron	5026	Holtålen
3439	Ringebu	5033	Tydal
3440	Øyer	5034	Meråker
3441	Gausdal	5042	Lierne
3449	Sør-Aurdal	5043	Raarvihke – Røyrvik
3450	Etnedal		

Tabell 6: Liste over ^{def}Tilliggende fjellkommuner, 32 etter oppdatering NB: med kommunenummer gyldig 01.01.2024	
1108	Sandnes
1114	Bjerkreim
1122	Gjesdal
1133	Hjelmeland
1520	Ørsta
1528	Sykkylven
1566	Surnadal
1867	Bø
3305	Ringerike
3318	Krødsherad
3332	Sigdal
3334	Flesberg
3405	Lillehammer
3411	Ringsaker
3421	Trysil
3422	Åmot
3448	Nordre Land
4005	Notodden
4028	Kviteseid
4030	Nissedal
4224	Åseral
4227	Kvinesdal
4611	Etne
4617	Kvinnherad
4622	Kvam
4623	Samnanger
4638	Høyanger
4647	Sunnfjord
4650	Gloppen
5027	Midtre Gauldal
5032	Selbu
5061	Rindal

Etter endring i kommunestruktur er det dermed til sammen 103 fjellkommuner, fordelt slik tabellene viser på ^{def}Fjellkommuner og ^{def}Tilliggende fjellkommuner.

Bruken av begrepene ^{def}Fjellkommune og ^{def}Tilliggende fjellkommune.

Begrepene ^{def}Fjellkommune og ^{def}Tilliggende fjellkommune brukes teknisk for definisjonsformål og trekker en linje som skiller det ene fra det andre med et gitt sett kriterier. Så vil det være slik at definisjoner vil ha grensetilfeller. I dette tilfellet bør det være gjenstand for nærmere vurdering av de enkelte tilfellene. I noen tilfeller vil da utfallet være at en skarp grense, som i dette tilfellet i form av en prosentandel ^{def}Fjellområde i en kommune, ikke treffer det som er hensikten med definisjonen. I dette tilfelle er det å få tak i de kommunene som har betydelig økonomisk aktivitet i ^{def}Fjellområde, selv om det faller noen prosent under grensen på 50 % av arealet i kommunen som ^{def}Fjellområde.

Derimot er det ikke behov for å gjøre dette tekniske skillet mellom ^{def}Fjellkommune og ^{def}Tilliggende fjellkommune når først kommunene er karakterisert og kartfestet. Poenget med begge kategoriene er at de er funksjonelt likestilte. Når kommunene først er plukket ut, er poenget at ^{def}Fjellområdet preger kommunene slik kriteriesettene beskriver enten de er ^{def}Fjellkommune eller ^{def}Tilliggende fjellkommune – de er alle fjellkommuner.

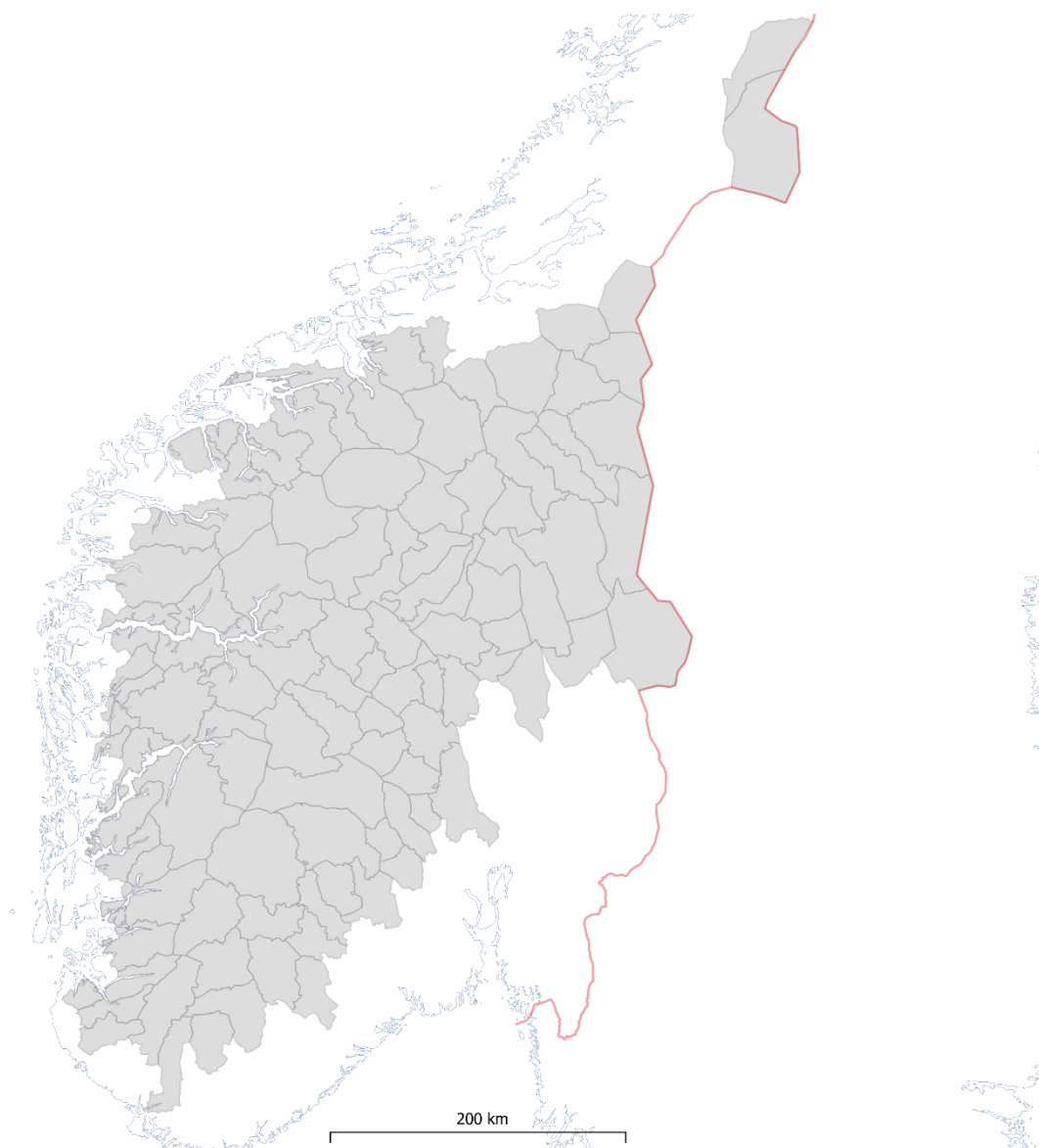
Når først analysene er gjennomført, bør det som en helt grei forenkling i kommunikasjon om disse kommunene, rett og slett brukes begrepet **Fjellkommune**.

Dermed blir listen over Fjellkommuner slik:

Tabell 7: 103 Fjellkommuner – etter oppdatering av analysene i Arnesen et al. (2010) som følge av endret kommunestruktur.

NB: med kommunenummer gyldig 01.01.2024

1108	Sandnes	3427	Tynset	4227	Kvinesdal
1114	Bjerkreim	3428	Alvdal	4228	Sirdal
1122	Gjesdal	3429	Folldal	4611	Etne
1133	Hjelmeland	3430	Os	4617	Kvinnherad
1134	Suldal	3431	Dovre	4618	Ullensvang
1135	Sauda	3432	Lesja	4619	Eidfjord
1506	Molde	3433	Skjåk	4620	Ulvik
1520	Ørsta	3434	Lom	4621	Voss
1525	Stranda	3435	Vågå	4622	Kvam
1528	Sykkylven	3436	Nord-Fron	4623	Samnanger
1539	Rauma	3437	Sel	4628	Vaksdal
1563	Sunndal	3438	Sør-Fron	4629	Modalen
1566	Surnadal	3439	Ringebu	4638	Høyanger
1578	Fjord	3440	Øyer	4639	Vik
1867	Bø	3441	Gausdal	4640	Sogndal
3228	Nes	3448	Nordre Land	4641	Aurland
3305	Ringerike	3449	Sør-Aurdal	4642	Lærdal
3318	Krødsherad	3450	Etnedal	4643	Årdal
3320	Flå	3451	Nord-Aurdal	4644	Luster
3324	Gol	3452	Vestre Slidre	4647	Sunnfjord
3326	Hemsedal	3453	Øystre Slidre	4650	Gloppen
3328	Ål	3454	Vang	4651	Stryn
3330	Hol	4005	Notodden	5021	Oppdal
3332	Sigdal	4022	Seljord	5022	Rennebu
3334	Flesberg	4024	Hjartdal	5025	Rørø
3336	Rollag	4026	Tinn	5026	Holtålen
3338	Nore og Uvdal	4028	Kviteseid	5027	Midtre Gauldal
3405	Lillehammer	4030	Nissedal	5032	Selbu
3411	Ringsaker	4032	Fyresdal	5033	Tydal
3421	Trysil	4034	Tokke	5034	Meråker
3422	Åmot	4036	Vinje	5042	Lierne
3423	Stor-Elvdal	4220	Bygland	5043	Raarvihke - Røyrvik
3424	Rendalen	4221	Valle	5061	Rindal
3425	Engerdal	4222	Bykle		
3426	Tolga	4224	Åseral		

Figur 19: Oppdatert kart over Fjellkommuner.

Referanser

- Arnesen, T., Overvåg, K., Gløersen, E., Schurman, C., & Riise, Ø. (2010). *Fjellområder og fjellkommuner i Sør-Norge. Definisjon, avgrensing og karakterisering*. (ØF-rapport Nr. 2010/08; s. 112). Østlandsforskning.
- NordRegio. (2004). *Mountain Areas in Europe: Analysis of mountain areas in EU member states, acceding and other European countries*. (European Commission contract No 2002.CE.16.0.AT.136). NordRegio - Nordic Centre for Spatial Development.
- Price, M. F., Arnesen, T., Metzger, M. J., & Gloersen, E. (2018). Mapping Mountain Areas: Learning from Global, European and Norwegian perspectives. *Journal of Mountain Science*, 16 (1). <https://doi.org/10.1007/s11629-018-4916-3>

